بسم الله الرحمن الرحيم

Haber-Yorum

Bangladeş'teki Tekstil Sektörü Krizi ve Kapitalist Yönetimin Yozlaşmasının Sürüklediği Çıkmaz Sokak

Haber:

Bangladeş'teki tekstil sektörü işçileri, aylık asgari ücretin 30.000 Taka olmasını, yani mevcut 12.500 Taka olan asgari ücretin iki katından fazla olmasını talep ediyor; zira yaşam maliyetlerinin yükselmesi, temel ihtiyaçların karşılanmasını giderek daha zor bir hale getiriyor. Nitekim protestolar şiddet eylemlerine dönüştü; bu da fabrikalardaki çalışmaları aksatırken hükümetin de endişelenmesine yol açtı. Fabrika sahipleri ücretlerin artırılmasının rekabet gücünü tehdit edebileceği konusunda uyarıda bulunurken, El Cezire ise enflasyon nedeniyle işçilerin satın alma gücünün aşınmasına dikkat çekmekte ve küresel moda markalarının, adil ücretler ile insana yakışır çalışma koşullarını güvence altına alma sorumluluğuna vurgu yapmaktadır. (El Cezire)

Yorum:

Bangladeş'te tekstil sektörü işçileri arasında artan huzursuzluklar, daha derin bir ekonomik krizi yansıtmaktadır. El Cezire'nin de belirttiği gibi, hayat pahalılığının artması ve ücretlerin yerinde sayması, işçileri en temel ihtiyaçlarını bile karşılamak için mücadele eder bir hale getirmiştir. Protestolar şiddetli bir hal almış olup, bu da huzursuzluğun hükümetin istikrarını tehdit edebileceğine dair endişeleri artırmaktadır. Ancak mesele yalnızca ücret artışı talep eden işçiler ile ayakta kalma mücadelesi veren fabrika sahipleri arasındaki bir çatışmadan ibaret değildir; zira her iki taraf da uluslararası ticaret ve eşitsiz güç ilişkileri tarafından şekillendirilen küresel kapitalist sistem içinde faaliyet göstermektedir. Uluslararası moda markaları düşük maliyetli üretim talep ederken, baskının büyük bir kısmını işçiler ve yerel üreticiler üstlenmektedir.

Tekstil sektöründeki kriz, Bangladeş'in küresel kapitalist ekonomideki eşitsiz konumunu yansıtmaktadır. Dolayısıyla enflasyonun yanı sıra para birimi üzerindeki baskılar ve finansal istikrarsızlık sadece birbirinden ayrı sorunlar değildir; aksine Bangladeş gibi ülkeler için uzun vadeli kalkınmayı imkânsız kılan kapitalist sistemin tekrarlanan özellikleridir. Bunun yükleri orantısız bir şekilde genel halkın üzerine düşerken, ülkenin üretken sanayilere yatırım yapma kapasitesi de baltalanmaktadır. Tekstil ihracatı istihdam ve döviz sağlamasına rağmen Bangladeş düşük kâr marjlı ürünlere bağımlı olmaya devam ederken, küresel markalar ise değerin büyük bir bölümünü ele geçirmektedir.

Birbirini izleyen hükümetler, bu bağımlılığı azaltmak için uzun vadeli sanayi stratejisi oluşturmayı başaramamışlardır. Bunun yerine, küresel piyasaların baskılarına maruz kalan bir ekonomik modeli sürdürmüşlerdir. Ücretlerin

artırılması ve iş yasalarının reforme edilmesi gereklidir; ancak bunlar krizi kökünden çözemez.

Bangladeş'in, yerel kalkınmaya yönelik net bir vizyonla yol gösteren vaat edilmiş Raşidi Hilafete ihtiyacı vardır. Bu sistemin, temel giyim üretiminin ötesine geçerek daha yüksek katma değerli sanayilere yönelmesi, teknolojiye, becerilere ve verimliliğe yatırım yapması ve yerel tedarik zincirlerini güçlendirmesi gerekir. Ayrıca ağır makineler, tekstil ürünleri ve endüstriyel malzemeler üretme kapasitesini geliştirmesi gerekir ki böylece ithal üretim girdilerine ve sınırlı ihracat pazarlarına bağımlılığı azaltabilsin. Yine verimlilik artışından elde edilen kazanımlar, işçilerin ücretlerinin ve çalışma koşullarının iyileştirilmesine yansıtılması gerekir. Ama mevcut kapitalist yönetim sistemleri bu köklü dönüşümü gerçekleştiremez. Bangladeş'in sanayi stratejisinde ve küresel ekonomideki konumunda bir dönüşüm gerçekleştirecek yeni bir siyasi ve ekonomik yönelim olmadan, ülke ucuz iş gücü, ekonomik istikrarsızlık ve tekrarlanan çalkantılar sarmalına hapsolmaya devam edecektir.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

İrtiza Çudrî – Bangladeş